

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as HETILAP.

Megjelenik: Vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:
Egész évre helyben 4 korona vidéken 6 korona.
Fél évre " 2 " " 3 " "
Negyed évre " 1 " " 1,50 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:

Kis-Baross-utca 1. sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat a

kiadóhivatal veszi fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szög 1 korona.
Minden további szó 6 fillér. Nyittdíri közlemények
garmond sora 30 petit sora 40 fillér.

Kéziratokat nem adunk vissza.

V. évfolyam.

29. szám.

Komárom, 1908. július hó 26.

Színházat Komáromnak.

Midőn követelünk céltudatosan csak közhasznú dolgot akarunk. És hogy Komárom hiányát szenvedje egy állandó színháznak ez tagadhatatlan tény. Szinte oly komor és sivár Komárom színház nélkül; oly egyhangú és elmaradottnak bizonyul ez által. Tehát a közművelődés szempontjából szükséges egy állandó színházat létesíteni. A közoktatásügyi kormányt kell ez ügyben felkérni városunk útján, hogy Komáromot is a kultur városok közé lehessen helyezni egy ilyen közművelődési intézménnyel.

Lakossága Komáromnak megköveteli, hogy színháza legyen s van is ehhez jogcime. Hogy az intellektualizmus továbbfejlődése irányzatos alapon haladjon, akkor a modern kor követelményeit teljesíteni kell a közszükségletet jelentő alkotásszerű munkával.

Lépést kell tartanunk a kulturális haladással s érvényesíteni kell minden olyant, mely az értelmiségnek, a gondolatnak, a tudománynak szabadságot jelent. Egy külön iskolát képez a társadalomban a színház, s egy élő allegóriája ez az életnek. Már pedig, hogy

nagy fontossággal bír a színház, miért legyen Komárom e nélkül és miért ne bővelkedjünk a kulturális intézményekben? A kötelelőérzet indít bennünket arra, hogy Komárom városát fellendítsük s az igazi kultur fokra emeljük. Rendkívül sürgős, hogy kulturális alkotásokkal gazdagítsuk a várost s ezt a sürgősséget meg kell szívlelnünk és lelkes akarattal munkálkodnunk a közügyek terén.

Nagy célt akarunk szolgálni, midőn oly irányba tereljük a dolgot, mely nevezetességgel s általában közhasznú fontossággal bír. Ilyen célok, alkotásoknak sok helyet tudunk adni és kell is, hogy a város gondot fordítson arra, hogy díszére legyen egy oly kulturát terjesztő épület, melyet színháznak nevezünk.

Mostohán állunk itt színház nélkül. Nincs a mi táplálja esztétikai szempontokból a szem és fülérzékeinket. Pedig mennyire szomjuhozzuk ezt s mily mohó vágygal lesünk utána. Hisz a színház a társadalom ébresztő szelleme s mennyi a kor szellemét illető megnyilvánulást látunk benne. Hogy ez hiányzik nálunk bizony nem mondható másnak, mint valóságos szerencsétlenségnek, a hol a

kultur szentély nélkülözésével tölti napjait egy város közönsége. Ezt a szerencsétlen csapást elhárítjuk, ha a tettek mezejére lépünk és el is kell háritanunk uttörő munkával melyiely nagyszerű alkotást akarunk létrehozni. Az aréna ez a közönséges fa bódé nem felel meg színháznak, mivel elijesztő tűzfészke ez az embereknek. Tehát ez az épület alkalmatlan, mert a zord télen előadások bent nem tartathatók és mint fentebb megneveztük közveszélyes. Bizony látványos fátyolja volna az aréna tűz esetében az anglia területén Komárom városának. Tehát ez a veszedelmes tűzbarlang helyett modern épületekre van szükség. Köszínház kell, hogy a Thália papjai és papnői mutathassák be az életet az életnek, hogy végezzék kultur feladatukat, melyre predesztinálva vannak.

Ne mulassza el a város ezt a nagyfontossággal bíró szükségességet. Tartsa érdemesnek mielőbb szót tenni az illetékes forum előtt ezt a közérdekű dolgot s legyen ez iránt komoly gondossággal, mert városunk érdeke kívánja, hogy a közművelődésnek oltára maradandó szilárd alapon állhasson.

„Komárom és Vidéke“ tárcája.

SZÉKELY ARMAND.

Megemlítésre méltó férfi ez. Budapesti zsumaliszta, akinek nevéhez nagy érdem fűződik. Munkásságával nem a nevének iparkodott népszerűséget szerezni, hanem a germanizmust üldözni, hogy ott ahol a legmélyebben volt gyökeres erővel befészkelve kipusztította s helyébe a magyar stílust helyezte s a magyar érzelmeket táplálta. Az ő munkássága a varieté térre szorult s itt végezte titáni sikerét. Szép magyar dalokkal, poétikus versekkel, szellemes kuplékkal, egyvelegszerű daljátékaival stb. vigjátékaival magyar izben árasztotta el termékeny irodalmát a germanizmusnak szolgáló varietében. Az artisták szerteszéjjel az országban hordozták Székely Armand termékeny irodalmát s ahol ezek leteltek ott Székely Armand termékeit tejezték ki mindig a frekvencia elismerésével.

Székely Armandról különben is azért említenek itt említést, mert ezt az uttörő szellemi munkát szerencsénk volt lapunk bel-

munkatársává megnyerni. Bemutatoul közöljük nagy gyűjteményéből két rövid versbe foglalt tárcáját.

ASSZONY FURFANG.

Usonna volt, Éva asszony
Tuladott vendégein
Csak egyet kért, kérelt váltig
Maradj itt még Evelin.
Fontos szóm van, nincs még késő
Ez az óra nem jól jár,
Nézd mily kedves, így ha benn ülsz
Ez a kicsi parloir.
Leültek. No halljunk szép szót
Uradra csak nincs panasz?
Dehogy, az a Béla gyerek...
Félénk tán a kis kamasz?
Túl van rajta, volt hogy belé
Ezer ördög költözött
De már unom, nincs különbség
Közte és uram között.
Csókja száraz, hidegen hagy
S mennél jobban küldözöm
Inkább tüzel, azt hiszi hogy
Elbódít a csók özön.
Mit csináljak, beszélj, tőle

Hogyan szabadulhatok?

Szabadulni, nagyon könnyű
Én biztosat mondhatok.
Mondtad neki, hogy már nem kell?
Százszor; de követelő.
Írj neki: férjem tud mindent,
Ma revolvért vett elő.
Elkergetett, Oné vagyok
Míg a szemem megtörik.
Írd alá — „kedves kis felesége.”
Meglásd, erre megszökik.

A TOLVAJ.

Háromon ültek az asztal mellett
S ittak ahogy csak lehetett
Hangos szó, sűrű kocintással
Ünnepeltek bő szüretet.
Hogy ki a három, nem is kérdés
Ha látjuk a kocsmát, hol ül,
Legfeljebb a felett vitáznék
Melyik nagyobb hármuk között.
Fiuk, nem volt nehéz a munkám
Szól az egvik, a köruton
Bámult egy mafla s a tárcáját
Kivettem, most azon iszom.
A korcsmárosné oda lép most

A közérdek kívánja, hogy a közművelődésnek kultur forrása legyen s mi a közérdekeket szolgáló iparkodunk figyelmes munkássággal.

Városunkat a hétköznapi szürkeség borítja, holott derűs hajnali fényvel és remek tarka színekkel kellene festeni. Hogy városunkat élénk színben tüntessük föl tennünk kell az alkotások terén, hogy egy monumentális dísz a közsinház ékesítse Komárom városát.

Végrehajtási novella.

Kereskedők, iparosok, pénzintézetek és ezeken kívül a hitelezők és adósok óriási tábora mérhetetlen felháborodással néznek a végrehajtási novella közeli életbeléptetése elé. De nem összetett kezekkel várják vitális érdekeiknek letapodását, hanem az országban mindenfelé, mint a méhkas fehérszött népe; zsongnak, tanakodnak az emberek annak a problémának a megoldása felett, hogy miként lehetne a károsodásokat preventív intézkedésekkel elhárítani. Akiknek már lejárt hivatása van, fut a bíróhoz, hogy peresítse, kérés, könyörgés, fizetési ígéret nem ér semmit, a megriadt hitelezők most csak a saját érdekeik megmentésére gondolnak. Akinek a követelése pedig még nem járt le, igyekszik azt okkal-móddal lejárttá tenni, szóval minden hitelező minden adósának a torkára teszi a kést, mert a novella erre rákényszeríti. A hitelnyújtás pedig teljesen megszűntnek mondható: a pénzintézetek már csak a jelzálogfedezetek ellenében folyósítanak kölcsönöket, a kereskedők, iparosok sem hiteleznek, a többek közt megszűnt a részletfizetésre való elárúsítás, mely pedig — bár mit mondanak róla — sok szegény emberre vézve áldás volt. És a kavargás közepette rendületlenül, ridegen áll Günther Antal, a zord igazságügyminiszter, az egyetlen ember, akinek szavától függ, hogy mikor sujt le a villám a végrehajtási novella életbeléptetése alakjában. A törvény

Kezében meszeljes pohár
Tölt magának és az uraknak
Isznak és hallgatni megáll.
A másik szól, egy szük utcában
Éjjel csak ritkán járnak ott,
Egy részeg urfit melbe vágtam
Órát és tárcát leadott.
Ez már úgy van, szól rá az asszony
A világ élet sorja ez
Ma ennek van holnap meg másnak,
Aki hogy tud hát úgy szerez.
Nevetve szól a harmadik most:
Dolgozni mentünk el ketten
A pájtás bemászott, kihozta
Én meg csak zsebembe tettem.
Hazudtam néki, e papirnak
Értéke nincs, majd el dobom,
S elhitte s én most jól élek
Nevetek a jó bolondon.
A másik kettő meg az asszony
Fel állanak nagy robajjal
Végig mérik, s megvetve szólnak,
Nem ülünk együtt tolvajjal.

Székely Armand.

31. §-a minden fix határidő kitűzése nélkül a minisztert bizza meg a rettenetes novella végrehajtásával. Neki, egyedül neki adatott meg a hatalom az új törvényt nyomban a szentesítés után életbeléptetni, vagy az életbeléptetést elhalasztani. A miniszter ezen jogára irányítja most a „Magyar Kereskedők Lapja” az összes érdekeltek figyelmét. Kereskedőknek, iparosoknak, pénzintézeteknek, illetve ezek érdekképviseleteinek országsszerte meg kellene mozdulni azon célból, hogy az igazságügyminiszter a törvény végrehajtását a parlament újból való egybegyűléséig elhalassza, hogy a törvényhozásnak módja legyen a hibás határozmányok korrigálására. Ha most e célból az OMKE, annak vidéki körzetei, a kereskedelmi és iparkamarák, kereskedők és iparosok helyi egyletei, a pénzintézetek országos szövetsége, stb. egyértelműleg, egyaránt kezdet fogának, sürgős előterjesztéseket intéznének ez ügyben az igazságügyminiszterhez és abban a novella máris jelentkező romboló hatását kimutatnák azt hisszük, még meglehetne gátolni a törvény életbeléptetését. Az akcióba be kellene vonni a városok képviselő-testületeit is, melyeknek sok kereskedő, iparos, pénzintézeti igazgató stb. tagja van, akik keresztülvihetnék, hogy a megzaklatott nagyközönség érdekében a jelzett irányban a városok is felszólaljanak. Csak ez az egy módja van a viszály elhárításának, vagy legalább elődázásának, de ezt a módozatot a siker reményével csak akkor lehet alkalmazni, ha a mozgalom azonnal megindul s a vonatkozó kérévényeket — lehetőleg küldöttségileg — az érdekképviseletek a miniszter kezéhez gyorsan eljuttatják.

A romaiakról.

Magyarország a papok birodalma. Ezt a tényt, igazságot tagadni nem lehet. A Róma hadseregét a papok képezik, amit különben fekete hadseregnek neveznek. Jól szervezett tábor ez. Az összetartásban bizony példával járnak mindenütt. Összetartanak, egyetértenek egymás között s így közösen, mindannyian a zsarnokság tulajdonságaival élnek. Ismerjük ezt a közmondást, hogy „minden szentnek maga felé hajlik a keze”. Így hát ezeknek a jó szenteknek is csak maguk felé hajlik a kezük. A jó magyar népet csak félrevezethették a szentek. Különböztetést jelszavakat hintettek el a nép között s a jó magyar nép, — hiszen tudvalevő az, hogy nagyon jólelkű nép, — hát bizony úgy találta jónak a papok mondásait, hogy elhigye. Persze, a magyar nép nem tanul a meg a gonoszszágot s nem szokott hazudni, épp ezért nem tudott kételkedni a papok szavaiban. (Tisztelet a kivételnek.) A magyar nép megmaradt a jó tulajdonságainál, csak egynél nem maradt meg és pedig annál, hogy a papoknak higgyen. Bizony, az igazság nem maradhat rejtve, mert kiderül az oly világosan, mint a nap ragyogó fénye. A népet csak addig lehetett a tulvilági boldogsággal ámítani, míg a tudományt, az igazi krisztusi igazságokat, a szociáldemokrata tanokat meg nem ismerhette. Alig, hogy megismerte a nép mindezt, persze felvilágosodott s csak akkor látta, hogy hányadán

van a papokkal. Tehát kiderült, hogy a papok miért is haragudnak a szociáldemokratákra s miért gunyolják, szidják, átkozzák őket; mert a szociáldemokraták azt az igazságot bizonyították be, hogy az igazi megváltás nemcsak a tulvilágon lesz, hanem a megváltásnak még ezen a világon, ezen a földön kell lenni. Ime, a megváltás megnyilatkozik már ma is, midőn valamely agyon-sanyargatott munkás öntudatra ébred s azonos veszi magát észre, hogy mily szolgaságban tengődik, s hogy az ő kezemunkájával nemcsak magának keresi meg a mindennapi kenyeret, hanem a papoknak és a többi vagyonosoknak. A munkásnak pedig annyi jut a fáradságos munkájáért, hogy egy kis száraz kenyert és vizet keresett meg magának, amely mellett ugyancsak éhezhet. Türelmesnek kell lennie ezen a földön, mert minden úgy van jó, ahogyan létezik; így mondják a papok. Ezek a lelkipásztorok midőn ily gonoszszágot követnek el az elnyomott néppel szemben, bizony, az egyház helyet inkább mást érdemelne, mert lelkeket gyilkolnak akkor, midőn a türelmes-ségre és a rossz helyzetbe való beletörődésbe, megnyugvásra tanítják a jobb sorsra méltó munkásnépet. A munkásnép ezen a földön dolgozik, tehát joga van ezen a földön is boldogulni.

Mit tudják a papok, hogy mi a munka? És mit tudják, hogy mi az a nyomor? Könnyű a papnak teli gyomorral prédikálni a korgó gyomru dolgozó néphez. Próbálna meg csak egyszer azt a munkát végezni amit a dolgozó nép művel: tudom Isten, hogy egy pár perc múlva elmenne a kedve a munkától. Tehát a papok ne prédikálják tele azzal a hihetlenséggel a népet, hogy boldogulni fognak a másvilágon s ne fátyolozzák be a világosságot a nép előtt, mert már elég vakult a sötétségtől.

A papok úgy mondják, hogy ők az Istennek földi helytartói. Az Istent ők képviselik ezen a földön s ők intézik el az emberek ügyét. Az emberek sorsa reájuk van bízva. Ez porhintés. S még ma is, a huszadik században, a felvilágosodottság korszakában mer ilyent állítani a fekete hadsereg. Kérdem, vajon mondott-e valaha ilyent Krisztus? Bizony sohasem. Tanított-e valaha Krisztus gyűlölségre? Bizony sohasem. Krisztus mindig szeretetre tanított mindenkit. Ő sohasem mondotta azt, hogy gyűlöld a protestánst, a reformátust, a zsidót vagy akármilyen más felekezeti embert, hanem azt tanította, hogy „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.” Ez a Krisztusi igazságoknak egyike. De a római papok erre nem tanítanak, mert ez ellentmondó az ő kizsákmányoló és népbűtítő elvüknek.

A papok álnokságainak, hazugságainak alkonyodik már s kiderül a nép igazsága: a szociáldemokrácia. A zsarnokok uralma a nép felett mindannyiszor gyengül, ahányszor egy-egy ember a nép közül tér öntudatra. Amíg a papok viselték a nép gondját, a nép elmaradott és tunya volt. De amióta külön-külön az emberek önállóan gondolkodnak, azóta haladást értek el. Felvilágosodnak és saját maguk segítenek a nyomorult rossz helyzetben.

Magyarországon, a papok birodalmán, látjuk azt az óriási nagy vagyont, amelynek a hasznát csak a papok élvezik. A százezrekbe menő hold földeket a nép munkálja, a nép ápolja s mi haszná érte, csak éhbér. Igen, a nép jutalma a munkájáért az éhbér s no meg aztán kap a nép egy kis szentelt áldást és ezzel persze megelégedhetik.

Az emberek, az elnyomottak, a kised korból már kinőttek s miután szabad akaratukkal, saját elhatározásukkal, önálló gondolkodásukkal visznek véghez mindent, már természetesen azok, akik nem a papok hirdetései szerint cselekszenek, bizony azt vehetjük észre, hogy egészen más az életmódjuk, mint azoké, akik a papokban még ma is biznak. A társadalomban való alkalmazkodásuk megkülönböztödik öntudatos cselekvésük folytán azokkal szemben, akik nem saját gondolkodásuk szerint tesznek mindent, hanem a papok hirdetései szerint.

Tehát a római egyház fekete hadseregének működése esődöt kezd mondani a nép körében, mert a nép igazságos lelke és józan gondolkodása nem fogadja be azokat a maszlagokat, melyeket Róma papjai sem hisznek el. Lássunk példát a művelt franciáktól, akik a rómaiak hadseregének romboló útja elé gátot vetettek s ezzel kiűzték őket Franciaországból. Így kellene Magyarországon is már megkezdeni a tisztító munkát. Szükség van egy szélviharra, mely elsodorhassa tőlünk is a fekete hadsereget, az istenes gonoszokat. Kivéve az igazakat.

H i r e k.

— **A komáromi református egyházmegye** e hó 22-én tartotta évi rendes közgyűlését városunkban Tóth Kálmán és Kálmán Rudolf főispán, egyházmegyei gondnok együttes elnöklésével. A közgyűlést Tóth Kálmán esperes magas szárnyalású imája nyitotta meg. Kálmán Rudolf egyházmegyei gondnok az előterjesztések során hosszabb beszédben foglalkozott a „Ne temere“ kezdetű pápai encikliával s ennek a magyar törvényekbe ütköző sérelmes intézkedéseivel. Indítványára a közgyűlés kimondta, hogy az egyházmegye felir az egyházkerülethez azzal a kérelemmel, hogy az egyházmegye tegyen lépéseket az enciklika érvénytelenítése érdekében. Egyben utasították a lelkészeket, hogy ezen sérelmes rendeletéről híveiket kellőképpen felvilágosítsák. Az esperesi jelentés tudomásul vétele után beterveztették a 21-én tartott lelkészértekezlet jegyzőkönyvét, amely szerint komáromi egyházmegyei lelkészei megalakították az egyházmegyei lelkész egyesületet és ezzel együtt beléptek a lelkészegyesület kötelékébe. Előnknek Tóth Kálmán esperes választották meg. A közgyűlés ezeket tudomásul vette. A közgyűlés továbbá tudomásul vette Gálly Géza gelléri lelkésznek egyházmegyei pénztárossá, Oswald Kálmán lelkésznek egyházmegyei aljegyzővé történt megválasztását, helybenhagyta az egyházmegyei közpénztárnak mult évi számadását, elfogadta a folyó évi költségelőirányzatot s különböző adminisztratív ügyeket intézett el.

MIT IGYUNK?

Mogy egészségünket megóvjuk, mert esakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

— **Vasárnapi munkaszünet meg nem tartása.** Az aradi kereskedelmi alkalmazottak szakegyletének feljelentése alapján az aradi kihágási bíróság Éles Ármin, Andrányi Károly, Dumány József, Herbstein Mór és Adler Andor ottani nagykereskedőket 25-25 korona pénzbüntetésre ítélte azért, mert alkalmazottaikat irodai munkákkal vasárnap délelőtt is foglalkoztatták. A másodfokon jóváhagyott marasztaló ítélet felkerült a belügyminiszterhez, aki vizsgálatot rendelt el annak megállapítása végett, hogy a vasárnap délelőtti irodai munka szerves kapcsolatban van e az elárúsítással, illetve hogy az irodai munkának vasárnapon való el nem végezése az üzletben a következő napokon való elárúsítást lehetetlenné teszi-e? Berec Ferenc kihágási bíró ejtette meg a miniszter által kívánt vizsgálatot és jelentése oda konkludált, hogy a vasárnapi munkához csak a pénztáros és ellenőr jelenlétére van szükség. Ennek folytán most a belügyminiszter az alsófoku iparhatóságok marasztaló ítéleteit jóváhagyta.

— **Komáromvármegye gazdasági egyesülete** most megtartott igazgató választmányi ülésében a vármegye takarmány természetének gyengeségét tekintve kimondta, hogy sürgősen elrendelőnek tartja a takarmánynevelők kivételének eltávolítását, mely ügyben csatlakozik Komáromvármegye közigazgatási bizottságának azon határozatához, mely szerint Mayer László közigazgatási előadó indítványára a takarmánykiviteli tilalom elrendelése érdekében feliratot intéztek a miniszterhez.

— **A győri cipész-kiállítás és kongresszus.** A Győrött augusztus 15-én megnyílt országos cipészkiállítás iránt ország-szerte nagy érdeklődés nyilvánul a cipész szakkörökben. Az eddigi részvételi bejelentések már is jóval fölülmulják a pécsi kiállításon résztvevő kiállítók számát. Az előkészítő bizottság, hogy a kiállítás minél impozánsabb legyen, július 31-ig meghosszabbította a jelentkezés záróidejét. Az ugyanakkor, a kiállítással kapcsolatosan tartandó VII. országos cipészkongresszusra is javában folynak az előkészületek a szövetség központi vezetőségében, a győri előkészítő bizottság pedig tevékeny munkát fejt ki, hogy a Győrött tanácskozássra összehívott cipésziparosok minden tekintetben jól érezzék magukat, és a komoly tanácskozás mellett kellemes szórakozást is találjanak. A kongresszusra képviselőket bejelentették eddig a következő ipartestületek: Pécs, Brassó, Szombathely, Kispest, Balassagyarmat, Kolozsvár, Zombor, Zalaegerszeg, Nyiregyháza, Fertő-Szent-Miklós, Kaloosa, Sopron, Trencsén, Felsőrajk, Debrecen, Székesfehérvár, Kassa, Szabadka. A kiállításon való részvételüket bejelentették pedig 290-en az ország minden részéből. A kongresszuson való részvétel bejelentési határideje augusztus 5.

— **Tovaj szolga.** Sárközi Géza cigányzenésznél alkalmazott és nála lakó Lipták János nevű szolga értékes tárgyakat eltulajdonított és megszökött. E hó 19-én vasárnap, midőn gazdája otthon nem volt a következőket vitte el magával: egy 960 K. betétről szóló takarékkönyvet, nyolc korona készpénzt, egy hosszú aranyláncot és egy peccetnyomó aranygyűrűt. A tolvaj szolgát nyomozza a rendőrség.

— **A vevő hitelképessége.** Ha az eladó csak arra esetre kötelezte magát szállításra,

ha a vevő hitelképességéről meggyőződik és utóbb kiderül egy oly tényállás, mely szerint a vevőt hitelképesnek nem tarthatta, az átadásban való késedelem esetére kötelezett kötbért — a Kuria 938/906. szám alatt hozott ítélete szerint — megfizetni nem tartozik. Egy másik esetben 466 906 sz. alatt a Kuria kimondotta, hogy hitelben való eladásoknál az eladónak a vevő hitelképessége iránt előzetesen, nem pedig az ügylet megkötése után kell tájékozódni, tehát a vevő vagyoni helyzetéről utóbb nyert kedvezőtlen értesítés őt a teljesítés megtagadására fel nem jogosítja.

— **A végrehajtási törvény kivonata,** 16 oldalra terjedő füzet most jelent meg. Ez az ismertetés kimutatja az új törvényszabály ujjításait részletesen. A füzet Komáromban a „PNANONIA“ könyvkereskedésben kapható 40 fillérért.

— **Gromon Dezső báró öngyilkossági kísérlete.** A hitelezők elől a halál mentésével akart megszabadulni a volt szabdelvű korszak honvédelmi államtitkára. Hétfőn reggel a Papnövelde-utca 10 számú házában, fényesen berendezett öt szobás garzon lakásán követte el az öngyilkossági kísérletet. Kilenccmilliméteres revolverrel a bal mellébe lőtt. Kétséges, hogy a 70 éves öreg ur súlyos fájdalmait legyőzze és életben maradjon. Gromon Dezső már régebb idő óta rendezetlen anyagi viszonyokban szenved s adósága tömérdek összegre rug. Könnyelmű, pazar életmódot folytatott a minék folytán adósága mindig szaporodott.

— **Angyalcsináló apácák.** Az olasz újságok felháborító híreket közölnek a gerace-i (San-Remo közelében van) gyermeknevelő-intézetéről. Ezt az intézetet a Szent Anna kongregáció apái vezetik. A lapok hírei szerint az apácák gondjaira bízott 144 gyermek közül 1907-ben 143 halt meg. Az intézet botrányos állapotai végre a hatóság figyelmét is felébresztették. A hivatalos vizsgálat után háboroztató részleteket derített fel. Megállapította például, hogy két haldokló gyermeket egyazon bölcsőbe fektettek az irtalmas testvérek. A csecsemőket naphosszat táplálék és gondozás nélkül hagyták; az intézet dajkáinak száma oly csekély volt, hogy egy-együkre átlag tizeneggy gyermek szoptatása jutott. Az intézet egészségügyi felszerelése is hihetetlen állapotban van.

— **Veszélyes a függőtábla.** A szélvihar nem ismer kegyelmet és nem tesz kivételt a mikor utnak indul. A maga rohamos haragjával tör, zuz, sodor. Nem kinélti még a legszentimentálisabb naivákat sem, a kik persze mindenképpen ellentállnak, hogy a ruháskát, nonó a férfiakat vonzó szoknyáskát ugy ne emelje, hogy érdekes látványa legyen az üldöző férfunak. Hohó de ám a szél nem csak leánykáknak veszélyes, bizony veszélyes ez mindennek. Például egy eset is igazolja e hó 23-án szerdán kora hajnatájban a Halász féle cipőfelsőrészkesztő függő tábláját, mely a Kishid-utcában logott leverte. Szerencsésen nem járt arra senki, de ez ellenkezője is megtörténhetett volna nagyon könnyen. E tekintetben megkell tenni az ovó intézkedést. A rendőrség dolga, hogy a közbiztonság kifogásolható ne legyen s mivel a függőtáblák a közbiztonságot veszélyeztetik ez ügyben a rendőrség eljárása szükséges, hogy es mi módon nem tartozik hozzánk, de egy ilyen szerencsétlen esetben

forrást, ha gyomor-, bél- és légesőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

ÁGNES

A Mohai Ágnes forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyvíz; dús szénsavtartalmánál foga nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne folalt gyógysónál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor-, légeső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még még ragályos betegségtől is, tífus, cholera, megkíméltek azok, kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai ágnes-vizet éltek. Legjelesebb orvosi szaktekin-télyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetébe olvasható. Háztartások számát a másfél liternél nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telítet víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. **Kedvelt borviz!**

A forráskezelőség. — Kaph. minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben Forrástár: A komáromi vendéglősök és kávéosok szikvizelőállító szövetkezeténél

természetesen csak a rendőrséget vonhatjuk felelősségre. Budapesten, a rendőrség rendelkezései betöltötték a függőtáblák alkalmazását s éppen mivel közveszélyes.

— **Talált vagyon.** Hogy a pénzt, hogy és miképpen kell kezelni úgy látszik erre még a gyerekeket sem kell megtanítani. Nyújt nekünk erre példát az alábbi eset. Rác Károlyné bocsah pusztai lakos a postán 210 korona készpénzt elvesztett s ezt három gyermek megtalálta. Negyediknek csak később érkezett Bagoeci Mária kis leány akit megbíztak, hogy 100 koronát jól ásson el egy rejtett helyen. Ez meg is megtörtént. De Radványi komáromi rendőr, aki kinyomozta a vagyon szerencsés találót, ebbeli szerencséjüktől megfosztotta s a rendőrségre vitte, ahol bevallották miképp jutottak a pénzhez. Az összegből 80 koronát vissza tudtak szolgáltatni. Az ügyet áthelyezték a törvényszékhez.

— **Varieté.** Városunkat egy fényesen szervezett művész gárda látogatja meg három napra. Neufeld Mihály a Korona kávéház tulajdonosa kiténtette magát azzal, hogy Budapestről az igazán közszeretettnek örvendő K. Lengyel József igazgatása alatt levő vireté társulatot megnyerhesse Komárom közönségének szórakoztatására. A társulat élén K. Lengyel Józsefné tekintélyes színész nő foglal helyet. A veleszületett tehetsége minden előadásában föltűnően megnyilvánul. A gárda tagjai között még igazán szép és ügyes hölgyek, szám szerint öten kerülnek szereplésre s a férfiak komikus szerepekkel, a kik hármán lesznek, traktálják majd városunk közönségét kellemes produkcióikkal. A társulat e hó 31-én pénteken este 8 órakor kezd meg előadását és 1-én s végül 2-án mutatja be remek műsorát. Városunk közönségétől függ a társulat prolongálása. A társulat idejekorán teljes előkészülettel érkezik meg. Sajnálkozunk, hogy egy ily kitűnő művész társulat csak három estén át mutatja be vendéglátóját. Nem artana, ha a szerződésük hosszabbítva lenne.

— **A 15-ik tüzérezred hadosztály f. hó 30-án lögyakorlatokra Ugod (Veszprém.) községbe távozik városunkból, hol huzamosabb ideig fog tartózkodni.**

— **Egy kisleány balesete.** Kiscsapó-utca 13. számú ház udvarában három méternyi magasságra helyezett zsákokban zárt liszt-rakományra felmászott, játékközben Kaufmann Gizi 9 éves leánya, a ki vigyázatlansága folytán a magas rakományról lezuhant, súlyosan megsérült — állítólag a jobb lába kitorlott. Szüleinek lakásán ápolják fájdalmas sérülését.

— **Polgármester leánya a nyaktíló alatt.** Freiburgban (Szászország) e hó 23-án csütörtökön végezték ki néhai Bayer nevű polgármester Margit leányát, a ki különben is bűnös voltával vitte sirba jó megöregedett édes atyját. Bayer Margit szeretőjének vagyona leste s hogy a vagyonhoz jusson szeretőjét, kit egyszersmind völegényének vallott, meggyilkolta. Ezért vádolva a szépségéről híres Bayer Margit, a kinél legsúlyosabb körülmények fennforgása miatt halálra ítélték. Most történt először, hogy Szászországban nőt vittek a verpadra.

Bayer Margit nyugodtan ment fel a

vesztő helyre s miközben még a bárd a nyakához ért volna, így szólt a leány:

— Atyám, kezembe ajánlom lelkemet!

Azután mintha még egyszer kiáltani akarna, de hang nem jön ki a torkán, egy rántás a kötélen és a bárd tompa zuhanással elválasztotta az elített fejét testétől. A kivégzett leány holttestét Drezdába vitték s atyja mellé temették el.

A komárom-érsekújvári vasút folytatódó kiépítése alkalmával teljesíteni fog mintegy 26 km. hosszú vonalrész építési munkáira az államvasutak igazgatósága építési és pályafenntartási főosztályában megtartotta a versenytárgyalást. Ajánlatot tettek: Stein Miklós, Weisz Oszkár és Scheiber Oszkár mérnökök 2,098.977 K, Fried és Adorján mérnökök 2,025.808 K, Grünwald testvérek 2,025.722 K, Turnai Emil mérnök 1,974.728 K, Arnstein Henrik mérnök 1,956.690 K, Magyar építő rt. 1,841.848 K. Barótházy Tihamér mérnök 1,877.454 K és átalányban 1,850.000 K, Főris Vilmos mérnök 1,819.045 K, Csengery Árpád mérnök 1,872.234 K, Gerster Béla mérnök 1,796.198 K, Rényi és Bottenstein mérnökök 1,760.525 K, Fischer Henrik mérnök 1,737.642 K, Freund Henrik és fiai építési vállalkozók 1,737.400 K, Grimm Mór és Schaar Ede mérnökök 1,713.236 K, Mangold Imre mérnök 1,708.550 K, Hofbauer és Lehner építési vállalkozók 1,705.108 K, Weil Rezső és Szilárd Lajos Scheiber Mihályval társulva 1,691.323 K, Gregersen G. és fiai 1,663.914 K, Rauch Árpád mérnök 1,654.916 K, és végül Kiss J. Jenő mérnök 1,532.173 K-val. Az igazgatóság szeptember elejéig fog dönteni az ajánlatok felett.

— **A komáromi vasuti áthidalás és a kisdunahid vasalkatrészének mázolásai munkája 3500 K. úgy az említett szerkezeten mint az Erzsébet-Dunahidon, végzendő gyalogjárda tölgyfapallójának részleges kiváltása (1525 K. biztosítása július 25-én d. e. 10 órakor a komáromi államépítészeti hivatalnál árlejtés volt.**

— **A siker titka.** Maradandó sikerre csak az számíthat, aki valóságos szükségletet elégít ki. A modern fehérnemű tisztítása mint inkább bajosabbá vált, mert egyrészt a por és a városok kigőzölgesei, a gyári füst és korom a tisztítálatást folyvást növelték, míg a mind inkább szokásosabbá váló finom gyapotszövet a vegyi fehérítés és az erős dörzsölés által, mit az ősi fagyuszappannal való mosás szükségével, tétetett tönkre. Es jött a „Schichtszappan“ feltalálása, épen jókor. E szappan majdnem minden erőmegfeszítés nélkül oldja szennyet és tisztítja a fehérneműt alaposan, anélkül, hogy annak szálait megtámadná. De oly sikert ér is el, a mely párját ritkítja. A „Schicht szappanművek“ jelenleg a legnagyobbak az egész európai kontinensen.

Felelősszerkesztő: **Oppenheim Vilmos.**

Laptulajdonos: **A Komárom és Vidéke lapkiadóvállalat**

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ *

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használsz,
Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana
osodlatos, hatékony tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leggondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana
kíméli a kezeket és a fehérneműt! Megtakarít fáradságot és vesződséget kíméli ennél fogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

Makulatur papir
kilónként

7 kr.-ért kapható a „Pannonia“ könyv- és papir-kereskedésben, Baross-u. 6.

Pormentesítő padlóolaj.

Szíves tudomásul!

Nagy raktár Linoleom gyorsan száradó és Borostyánkő

padlófestékekből,

valamint mindennemű padlókenőcsök, viaszokból.

Gyorsan száradó email festékek kerti és egyéb fa- és vasbutorok festéséhez az összes színekben kaphatók.

Szalmakalap

lakkok minden színben. Olaj- és porfestékek az összes színekben.

Rehberger Testvérek

fűszer, csemegé, ásványvíz, festék, és liszter.

: Komárom, Klapka-tér. :

Pormentesítő padlóolaj.

Sirolin

Ennél az érvényes és a testület, megselelt a köhögést, vialadékok, éjféli izsuzást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékesen utazásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csemegéit.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszertárban — Ázsia, Svájc, Németország, Franciaország.

BÁBOLNAI MAGY. KIR. ÁLLADALMI MÉNESPARANCSNOKSÁG.

628 szám.

Ajánlati felhívás.

A bábolnai m. kir. állami ménesparancsnokságnál egy fürdőépület építésére 1908. augusztus 14-én délután 3 órakor versenytárgyalás tartatik.
A versenyezni óhajtok felhívatauk, hogy fent jelölt építkezés elvállalására vonatkozó egy koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat a költségvetéssel együtt, a kitűzött határidőig „A bábolnai m. kir. állami ménesparancsnokság árlejtési bizottságának Bábolna“ cím alatt az alábbi minta szerint nyújtják be.

Ajánlat.

Alolirt ..... lakós, a bábolnai m. kir. állami ménesparancsnokság részére egy fürdőépület tervszerinti építését a mellékelt költségvetés szerint 1909. év február hó végéig ..... korona ..... fillér, azaz ..... korona ..... fillérért elvállalom és ezen kötelezettségemért a csatolt nyugta szerint a ménesintézeti pénztárba előzetesen befizetett 5%-nyi ..... korona ..... fillér bántópenzzel kezeskedem.

Az építendő fürdő tervét, valamint az általános feltételeket ismerem és annak minden tekintetben alávetem magamat.

Az építéshez hazai munkaerőt és anyagot fogok igénybe venni.

Kelt.....

N. N.

vállalkozó.

Később beérkezett vagy távirati ajánlatok nem vétetnek figyelembe.
A bántópenz a megajánlott összeg 5%-ának megfelelő készpénz vagy állami értékpapirokban, a bábolnai m. kir. ménesintézeti pénztárba előzetesen befizetendő és az arról vett eredeti vagy közjegyzőileg hitelesített nyugta az ajánlathoz csatolandó.

Az ajánlathoz az ajánlattevő által egy költségvetés is csatolandó.

Azon ajánlattevő, kik a ménesparancsnoksággal vállalati összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, vállalati képességüket és megbízhatóságukat az illető kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni tartoznak.

A fürdőépület tervrajza (estleg költségvetés) valamint az általános feltételek, a ménesintézeti építészeti hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, esetleg megszerezhetők.

Bábolna, 1908. július hó 16-án.

Ménesparancsnokság.

ELADÓ

Leánderek.

fehér virágú és 3 rózsaszín virágú. Cím a PANNONIA könyvkereskedésben.

Naponta friss tea-vaj és sajtok.

ÉRTESÍTÉS.

Bátorkodom a n. é. közönség figyelmét felhívni üzletemre, hol mindennemű faszai cikkek u. m. padló festékek minden színben, padló viaszok, kerti virág- és veteménymagok, francia- és angol lúmagok, továbbá mindennemű fűszerárak a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Tisztelettel

HEIMLER JÓZSEF

fűszer- és csemegekereskedő

KOMÁROM, NÁDOR-UTCA.

Bor és sör zárt palackokban eladása.

Friss töltésű ásványvizek.

Idei burgonya és borsó.

Mindenki

... aki látta az ...
Egyetértés Vasárnapja

című illusztrált ingyenes szépirodalmi mellékletet, elragadtatással beszélnek annak gyönyörű kiviteléről, a pompás összeállításról és aktuális ... művészi képekről. Az ...

Egyetértés Vasárnapja
külön e célra szerződöttet

saját

fényképészével megörökített a legaktuálisabb eseményeket, szépirodalmi részét pedig az irodalom legjelesebbjei állítják ... össze. Kitüntető ...

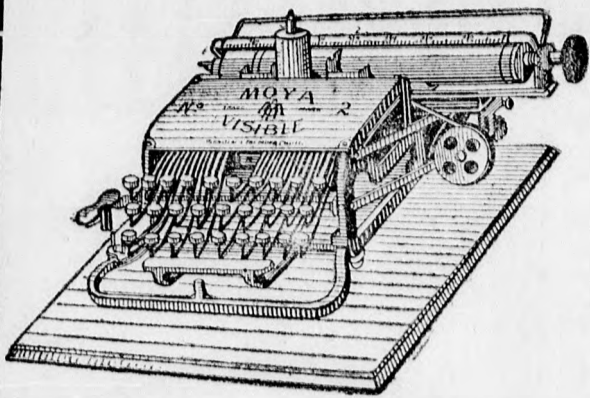
szerencsésjének

tulajdonítja az Egyetértés olvasói részéről az évtizedek óta tartó bizalmat, ezt meghálálja azzal, hogy kitűnően szerkesztett lapot ad és ingyen páratlan kedvezményt, ... az ...

Egyetértés Vasárnapját
amely ismeretterjesztő tartalmánál fogva ép oly szívesen fogad a főúri család mint ... a falu ...

kovácsa.

A nagy kedvezmény nem jelent túl kiadást, az előfizetési ár maradt a régi: Negyedévre 7 korona. — Ujjonnan belépő előfizetők megkapják az eddig megjelent mellékleteket. Kérjen mutatványszámot. Kiadóhivatal Budapest, Eötvös-utca 32.

Már nem drága az írógép!

„MOYA“ elsőrendű írógép
csak **200 korona.**

Csekély részletfizetésre 20 % kal drágább. Látható írás, erős billentyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen. Kiváncsokra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelése egyszerű. Nem romlik. 3 évi jótállás. Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat

írógép-osztálya

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

Világszabadalom!

„Viktoria“ villamos öngyújtó készülék.

Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható.

Egy nyomás által msgvilágítja a szobát!

Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A belevaló sav

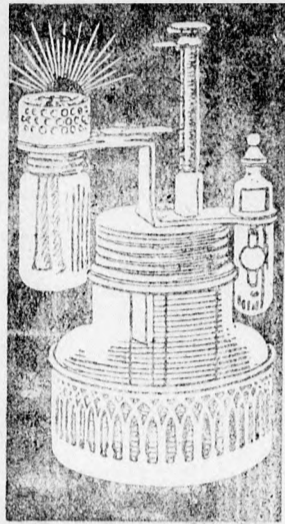
50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben **8 koronáért**

utánvét mellett küldi a

„Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII. kerület Dembinszky-utca 28 szám.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja

1904. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdő

Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi itald

Természetes hydrokarbonátos ásványvíz-forrás, mely szénssavval telített. Az emésztést elősegítő pompás asztali ital. Vidékre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a

Szt.-Lukácsfürdő Kútvállalattól Budán

Egyedül valódi THIERRY BALZSAMA

csak **200** a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2 vagy 6jl. avagy 1 szabadalmazott különleges utazó-családiüveg 5 korona. — Csomagolás ingyen.

Thiery Centifolium — Kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona. A legjobb háziszerek gyomorhaj, gyomorégés, gőrcs, köhögés, melháj, Entzündung aller inneren Organe köszvény, tagszagadás, mindenféle seb, sorvadás, tályog, daganat, Verletzungen jeder Art stb. ellen. — Így tessék címezni: Védőangyal gyógyszerár

Thiery A., Pregrada Rohics mellett.

Raktárak Budapesten: Török József gyógyszerész, Egger 1. és Egger Leó dr. és Vértés L. Lugos.

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.
Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentesített, szénssavdús, **rendkívül üdítő asztali viz.**
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.
Ivógyógmódra használva, vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.
Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
Muschong buziasl gyógyfürdő igazgatósága Buziasfürdőn

Komáromi Első Takarékpénztár Áruosztálya

Telefon szám 145. **Komárom.** Kossuth Lajos tér 3.

Mezőgazdasági gépek, (járgányos cséplőgépek, motorok, rosták, vetőgépek stb.), továbbá az összes gazdasági cikkek s varrógépek nagyban és kicsinyben, előnyös fizetési feltételek mellett, részletfizetésre is kaphatók.

Aruosztály-főnök:

RAUSNITZ SÁNDOR.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a t. építő közönséget miszerint elvállalok új épületeknek teljes elkészítését, javításokat, valamint tervek, és költségvetések, készítését, a legjutányosabb áráért, felelőség mellett.

Az építő közönség b. pártolását kérve maradtam

tisztelettel

Kürthy Lajos

Képesített kőműves mester és építési vállalkozó.
Komárom Viz-utca 16.

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy bármiféle

cserepes munkát

ugymint ujmunka, javítás és tetőzetek évi jókarban tartását a legjutányosabb ár és jótállás mellett vállalok el.

kegyes pártfogást kér

DROSZT JÓZSEF

cserepesmester, Mester-utca 6.

WECK

A sikeres befőzés (conserválás)
titka a **WECK**-ben rejlik.

Erről kimerítő ismertetést ingyen küld
GEITNER és RAUSCH
cég
Budapest, VI., Andrásy-ut 8.

Biztos
tapadás!Legnagyobb
hatékonyság!: **MEGSZÜNT** :**A PERONOSZPORA**

Nincs többé Lisztharmat! Sárgaság!
Fütróhadás! Moly! Üszög! Gomba és
rovar nem pusztítja többé szőlőnket,
burgonyánkat, kerti és gazdasági növé-
nyeinket! Milliókra menő nemzeti va-
gyont mentünk meg évenként, ha

SCHLOESINGvilághírű franciaországi mezőgazdasági vegyész
az „Institut“ tagja által feltalált és

„MARSEILLE“

gyárában készült, minden kulturálamban fényesen
bevált, rézgálic alapon gyártott bordói permetező
porát, mesés finomságu lecsapott kénporát moly-
pote irtó „Pyarolin“-ját használjuk. E szerek most
már Magyarországon is kaphatók. Vezérképviselőt
Magyarország részére:

FRANKL ADOLF banküzlete

Budapest, Eötvös-utca 19. Eötvös-udvar.

Saját ház, Telefon 25-40.

Részletes ismertetéseket, árjegyzéket díjmentesen

küld és mindennemű felvilágosítással készséggel

szolgálat a fenti vezérképviselőt továbbá Komárom-

vármegye területén a

Komárom és Vidéke Gazdasági
és Ipari Hitelszövetkezet
Komárom, (Vármegyeháza.)Védjegy:
földgömb.Védjegy
Schloesing
Marseille

Csak egy papírt szívunk, ez pedig

ABADIE

KONH MÁRKUSZ

Kávé behozatala. Csemege, déli- és friss gyümölcs, korai főzelék.
Thea, cognac, rum, likőrök, Mindennemű cukorkák és thea-
sütemények nagy raktára.

KOMÁROM, Városház-utca 10.

Ajánl alábbi előnyáron kávét:

Szantust kilónként **1.10** frt. / Finom arany yávat kgr **1.55** frt.Finom gyöngyöt klg. **1.30** frt. / Cejlon kilogram **1.70** frt.Továbbá nyugotindiai, Mocca s Caracast. Ezenfelül naponta
friss pörkölésű kávét **1** frt **41** k-rt,**TÉVEDÉS,**

ha valaki azt mondja, hogy
jobb kávét vagy edig olcsób-
ban tud kávét allítani mint

Fratelli Deisinger

: fumei czég :

Budapesten

: a királyi bérpalotában. :

Varró gépek

Singer

Kayser

Gritzner

Centrál bobbin

Adria karikahajos

varró gépek

részletfizetésre kaphatók

SPITZER ADOLF és Társánál

Kossuth-tér és Jókai-u. sarkán.

Szőlőoltvány! Szőlővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb
bort; oltani permetezni nem kell!
Gyökeres 1000 drb. 100 kor., sima
50 kor. Szőlőoltványok ezere 140
kor., a legnemesebb fajokból. Ár-
jegyzék ingyen. Rendelési cím:

Szigyártó Nagy Mihály

Felsőszeged, (Somogy.) 1-16. II/18.

P zimbalmot

ne vegyen meg
Reményi Mihály
a m. kir. zeneakadémia
házi hangszerkészítőjé-
től árjegyzéket nem
hozott Budapestről,
Király-u. 58. Minden hangszerről árjegyzék
külön-külön kerendő. 1-52. I/18

Alulírott felhívom a nagy-
rabecstűlt építő közönség b.
figyelmét

**építési
irodámra.**Komárom-Ujváros // Telephon szám
Igmándi-ut. 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSBEN

KOMÁROMI FŐRÁKTÁR:
„PANNONIA“ könyvkereskedés
 : KOMÁROM, BAROSS-UTCA 6. :

G O D D A M !!

G O D D A M !!

Vége egy gyorsan és biztosan ható
tyukszem szor,

COOK & JOHNSONS
amerikai szabadalmazott

TYUKSZEM-GYÜRÜI
1 darab 20 fill., 6 darab 1 K, postán
20 fillér portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszer-
tárában, valamint orvosszerdrogériában stb.

HIRDETÉSEK
 felvételnek a
KIADÓHIVATALBAN.

NOXIN

**A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM**

NOXIN

szadalmazott
KULCSAL

Minden jobb üzletben kapható
Hohsinger Testvérek
Budapest.

Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES“ kettős nyomószerkezettel kézihajtásra

HYDRALIKUS SAJTÓK
magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zuzók, szőlő-malmok, boggyózó gépek
Teljessen felszerelt
szűretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve.

Lé-sajtólők, boggyó örlők.
Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs hámozó és vágó gépek.

Szabad, önműködő, hordozható és szállítható
 „SYPHONIA“-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegőcs permetezésére.

S Z Ő L Ő - e k é k
gyártanak és szállítanak jótállás mellett különlegességgént legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA
gazdasági gépjárai, vasöntője és gőzhámorai által
BÉCS, II/1. Taborstrasse 71.
 Kiténtetve 610 arany, ezüst éremmel stb.
 Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és vizostelársultik kerestetnek.

Császárfürdő BUDAPESTEN. Nyári és téli gyógyhely a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsősorban kénes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappanfűrdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőg-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivók, és belegzési kúra. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve.

Az igazgatóság

100000 db - készlet	Szegfüésrózsa	100000 db - készlet
------------------------	----------------------	------------------------

Skorka János róza és szegfűtelep tulajdonos, ajánl direkt külforszagokból beszerzett óriás virágú Rem szegfűket és nyakba nemesített bokor-rózsákat. E nagy készlet miatt egyideig 30 százeleket engedélyezek. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Több díjjal kitüntetett nagy virágkertetben mindenféle csokrok, koszorúk mélyen leszállított áron készítettek. — Tenyésztőtelepemről vágott virágjalmat és begyökeresedett cserepekben nyíló rózsákat, szegfűket, jácintokat stb., a legolcsóbb napi áron szállítom. — Sok nemesfajú szegfűmagvaimról szóló név- és árjegyzékkel készséggel szolgállok. : : : : :

Skorka János
 : 5 hold róza- és szegfűtelepe :
 : : B.-Szarvason. : : :

Spitzer Adolf és Társa BUTORáruháza
 Rendkívül nagy pálászték. Szolid készítmények.
 Mérsékelt árak. Kedvező fizetési feltételek.
 Komárom, Kossuth-tér és Jókai-utca sarok.

Nyomatott Szent-László könyvnyomdában Komárom.

KOMÁROM és VIDÉKE

PÁRTONKIVÜLI FÜGGETLENSÉGI 48-as HETILAP

Megjelenik: vasárnap a kora reggeli órákban.

Előfizetési ár:

Egész évre helyben 4 korona, vidéken 6 korona.
Fél évre " 2 " " 3 " "
Negyedévre " 1 " " 1.50 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Kisbaross-utca 1 sz.

Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal vesz fel.

Apró hirdetések egyszeri közlése 15 szolg 1 kor
Minden további szó 6 fillér. Nyiltéri közlemények
garmond sora 30, petit sora 40 fillér.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

VI. évfolyam.

30-ik szám.

Komárom, 1909. augusztus hó 8

Községek köréből.

A köztisztaságra vonatkozólag az 1879. évi LX, t.-c. 1 §-a alapján országsherte alkotott törvényhatósági szabályrendeletek lennének a rend fenntartására hivatva. A szabályrendeletek meg is vannak mindenütt. Ellenük nem is igen merülhet fel elvi kifogás. Mit ér azonban a teoretikus tökéletesség, mikor a rendelkezéseket csak részben és hanyag nemtörődomséggel hajtja végre az illetékes hatóság. A nemtörődomség magyar betegség... Csak akadna már valaki, aki ennek a speciális magyar átoknak kitalálna az ellenszerét!

Végig kell menni egy községen így nyár közepén. Még a község jobb utcáin is található kutyafolyások, mosóle kiöntések. Tessék aztán elhagyatottabb utcákat, közöket meglátogatni. Szemét, hulladék, moslék az árkokban. Néhol, egy-egy döglött baromfi. Mindenütt pedig kazalnyi trágyarakások. Így fest a falu.

Szemét, hulladék, állati dög kihordásához csupán kis szigorúság kell.

Minden községnek megvan a maga személtlerakodó helye. Csak rá kell szorítani a lakosságot; hogy hulladékait kihordja. Egy néhány reniteskedőn elverni a sorport és mihamarabb rend lesz.

Kissé nehezebb már a trágyakazalak dolga. A trágya büze, egészségre káros kigőzölgése mellett is érték s így már kényesebb elbírálás alá esik. Az állattartó gazda udvarában mindig van trágya. Meg nem engedhető azonban, hogy özönyi trágyákat tartson otthon a birtokos közönség. Harcoljon az előjáróság a trágyadombok ellen. Honosítsa meg ott, ahol még nincs használatban, a deszkaoldalú, zárt trágyagödöröket. A gödör egyrészt mérsékli a büzös kigőzölgést, másrészt megakadályozza a trágyalé szétfolyását. Egy nyári zápor után képzeljük el a trágyadomb környékét! Mindenekelőtt azonban ellenőrizze az előjáróság a trágyakészlet időnkinti kihordását. Itt a nyár, az erjesztő, bomlasztó forrás. Egyéb sem hiányzik még a silány terméskilátások mellé, csak valami tisztátalanságból származó fertőző betegség.

a falusi nép körében. Már pedig a büz, a szenny melegágya a betegségek bacilusának.

Elhanyagolt állapotban van országsherte a fertőtlenítés. Fertőtlenítő gép jó ha jársonkint van egy, de sok helyt még deficiáló folyadékok sincsenek készletben. Maga a fertőtlenítés mikéntje így semmivé, nevetséggé zsugorodik össze. Az állati betegségek utáni fertőtlenítés még türhető. Meszeléssel, ólfelásással, vályuelégetéssel még úgy ahogy tovább állják a további fertőzésnek. Az emberi betegségekkel szemben azonban koránt sincs ily óvintézkedés sem. Az elhalt tudóvészes után kiszellőztetnek, vagy még azt sem és pont. Az előjáróságnak lenne kötelessége forszirozni, hogy a ruhákat átfőzzék, szobákat ujrameszeljék, ágyneműiket fertőtlenítsék, szóval minden lehető megtegyenek a maguk laikos eszközeivel is, hogy a fertőzés felületesség, tisztátalanság utján való terjedése meggátoltassék.

Országos mozgalom folyik a tudóvészesek megmentésére. A szanatoriumok számadatokkal mutatják ki, hogy

„Komárom és Vidéke“ tárcája.

A K É R Ő.

A szomszad asszonyok, irigykedő magántisztviselőnk, rossznyelvű tanítónők már hetek óta suttogták maguk közt:

— Persze, Elvira megint menyasszony!

Azt a „megint“ szót olyan gunyosan nyomták meg, olyan szivtelenül, hogy mindenki azonnal sejtette: milyen nagy szerencsétlenségnek a hirdetője ez az egy árva szó.

A pletykát Elvira saját édesanyja terjesztette, olyan buzgón, ahogy csak az anyaszív képes rá, amikor lánya boldogsága, becsülete forog szóban. A színház tájkán is regóta tisztában volt mindenki Elvira dolgával. Esténként az öltözőben összedugták fejüket a naivák és a szendék és megbeszélték az esetet.

— Mit is várna Elvira arra a gögös, szivteten kamarásra? Az ugyan vissza nem jön többé! Bezzeg, most három éve mennyit alkalmatlankodott itt! Hogy árasztotta el virággal, cukorral a kis Elvirát! Hányszor megvacsoráztatta még a barátnőit is! Aztán hirtelen elutazott...

— Rájött, hogy Elvira mást szeret?

— Ej ne, csak ráfogta.

— De hát a gyermek? Annak csak a kamarás ur az apja?

— Ó! De hisz ismeritek Elvirát. Olyan büszke, hogy mentegetni sem próbálta magát, amikor a kamarás ur kételkedni kezdett. Inkább lemondott mindenről, még ő róla is, a büszke gavallérról és szégyenét eltakarva visszavonult.

Valóban igen ritka lélekerő lakozott Elvirában, a kis énekesnőben. Visszavonult a színpadról, ahol diadalokat aratott és csak gyermekének élt. A gyermek, kissé vézna, sápadt, vérszegény fiúcska, nemcsak a kamarás ur keresztnevét viselte, hanem feltűnően hasonlított rá. Aki egyszer látta Ajnácskeő Ivánt, az előkeiő, mindig keztyűskezű, mindig illatos gavallért és megpillantotta a kis Ivánt, aki most már tipegett a kertben, az udvarban, az kétségtelenül rájött az első szempillantásra, hogy itt a legelső vérrokonság forog fenn s hogy soha apa oly biztos nem lehetett: vajjon fia-e ez a csemete vagy nem?

Elvira hónapról-hónapra, mind nagyobb örömmel, elégtétellel nézte a kis Ivánt.

Kipirult arccal, tuláradó boldogsággal mondta sokszor:

— Nézd, anyám, nézd: Épp olyan a járása, olyan a mozdulata! A szeméit épp

úgy forgatja. Látod, a fejtartását — nem éppen úgy hajtja meg magát?

És titkon hozzátette, amit az édesanyja hangosan kimondott:

— Csak lássa a fiát a kamarás ur, csak egyszer lássa és tudom, hogy minden jóra fordul megint.

Ez a biztatás, ez éltette Elvirát két éven át. Kiheverte mérhetetlen bánatát. Az élet ismét követelte jogait s egy nap megint ott pompázott a színpadon, megszépítve s a rajongók, az udvarlók seregétől környezve.

— Mindenki jön csak ő nem! panaszkodott Elvira és váltig kereste tekintetével a páholyokban s a földszint első soraiban.

Az udvarlók közül egy jóra való fiatal ember, Komlóssy Tibor, minden este hűségesen elkísérte a leányt, Nem tágitott, bármily hideg volt, ő annál melegebben ölegette, csókolgatta a kis Ivánt. Voltaképpen azért Elvira is örült, mert ez a derék ember folyvást dédelgette a kis csemetét! És kómikusan megindító volt, amikor így vallott szerelmet:

— Nem akarok én semmit, csak a kis Iván apja akarok lenni.

Elvira eleinte megijedt, majd nevetni próbált. Később voltak napjai, amikor sirva fakadt a becsületes őszinte szavak hallatára. És jóleső érzés dobogtatta szívet, valahányszor Komlóssy Tibor meglátogatta.

már ápolásukkal hány tudóvesztet adtak vissza az életnek, a munkának, a hazának. — Mi többet menthetünk meg, ha a köztisztviselési rendszabályok fölött ébren örködünk. — S mekkora még azon fertőző betegségek száma, melyek kisebb kvantumokban bár, de évről-évre rendszeresen szedik áldozataikat vigyázatlan, gondatlan embertársaink közül. És ha mindig csupán csak az bünhődnek, aki vigyázatlan, gondatlan!...

A megszokás igen nagy hatalom. Oly könnyen, oly rövid idő alatt rendre tisztaság-szeretetre lehetne szoktatni a községi lakosságot mindenütt. Csak át kellene érezni a köztisztviselési egészségügyi fontosságát, csak nem kellene azt a kis időt, azt a kis veszélyeséget érdekében és jól ésszben kellene tartani azt, hogy tisztaság félegészség.

Petőfi munkái.

A geszvári mezőn nagyon szépen ünnepeltek. Szépen, lelkesen és magyarul. Volt beszéd (mikor nincs nálunk beszéd?), volt virág, volt koszorú és hazfiu tor. És volt még sok minden egyéb, ami ünnepséghez és a hofiúi mivolthoz szükséges vala. A nemzet nagy poétáját pedig, Petőfit, még külön is ünnepelték. És elmondták róla, mint ahogyan ez már obligát forma, hogy „de szelleme örökké él.“

Bizony, szép dolog az nagyon, ha valakinek a „szelleme örökké él.“ Csak azt nem tudom, hogy miképpen képzelte ezt a nemzet, az a bizonyos nemzet, amely annyira kisajátította magának Petőfit és amely annyiszor nevezi őt a maga speciális költőjének.

Az anyja már kezdett megbarátkozni a gondolattal.

— Elvégre is kérőd. Becsületes, derék kérés. Igaz, hogy nem kamarás, nem is gazdag ember, csak újságszerkesztő, de jó neve van és tisztességes jövedelme. Ha feleségül még hozzá: minden lap magasztalni fog. Még igazgatóné is lehetsz, mert ez az ember társulatot szervez — és ki tudja még; mire viszi?

A leány mélyen felsőhajtott és nem válaszolt.

— Ne szalaszsd el Tardis rezerváiban.

— Anyám! — méltatlankodott Elvira.

— Ej, hát ez az okosság? Sohese félj attól a „rezerva“ szótól. Aki egyszer megjárta, mint te. édes drágaságom, az nem lehet eléggé óvatos és előrelátó.

Komlóssy Tibor aztán az egész évad alatt, mint Elvira kérője szerepelt. A kollégák gratuláltak neki, sokan irigyelték; mások mosolyogtak naivságán, hogy meg akarja menteni a szerencsétlen leányt, ki már anya. És a szomszédasszonyok, az irigykedő magántisztviselőnők és rossznyelvű tanítónők: az ablakok mellől vihogva, mosolyogva néztek, mint jön az ábrándos szerkesztő ur, boldogan, gyorsan, épp úgy, ahogy három év előtt a blazirt kamarás jött, önértetesen és kimért léptekkel.

Elvirából egy nap kitört a becsületes őszinteség.

Azt a nagyon nagy „élet“ például nem tehetek róla, nem látom sehol. Nem akarok tovább menni és csak a Petőfi olvasottságát említem meg. Ebből a szögből nézve a „de szellem örökké él“ szónoki fogást, meg kell állapítani hogy Petőfi a nagy tömegek számára éppenséggel nem él. A nemzet, vagy ha jobban tetszik: a Nemzet nem olvassa Petőfit. Vagy legalább is nem eléggé. Az iskolák tönkre-magyarazzák és agyonesztetizálják a poézisét, nem tudnak fölemelkedni az egyéniségéhez és megdohosítják a szabad, szépséges levegőjét. A tömegek klaszikkussá buktatták, az írása dogma lett, amelyre esküsznek, de a melynek se a szépségét, se az artisztikumát, se a hibáit nem tudják megérteni. Ez a meleg, forró ember egyszerűen megkövesedett hatvan esztendővel a halála után. A publikuma visszabukott az ő nivójára. Petőfit elérte a saját nagyságának a sorsa: klasszikus lett.

Még egy megállapítás: Petőfinak az összes munkái olcsó kiadásban nem jelentek meg. Ezt a tényt, amely a magyar kulturát szomorúan és sötéten jellemzi. Nincs olcsó Petőfi-kiadásunk, — csak a versei jelentek meg koronás kiadásban.

Ha a németeknek, franciáknak Petőfijük volna, egy márkáért, egy frankért már régen odadobták volna az összes munkáinak a kincsét. Aminthogy a Petőfinél százsorta könnyebb sulyu poéták ma már mind hozzáférhetők egy márkáért, egy frankért.

Olcsó kiadásunk amugy is kevés van, ami pedig van, abban sincs köszönet. A legnagyobb részük olyan, mint ha analfabéták csinálták volna analfabétáknak. A slendriánságnak az istenné emelt típusai. Van egy olcsó Kisfaludy Károly kiadásunk például, amelyben minden oldalon legalább tíz sajtó-

— Édes Tibor barátom! Ne ámítsa magát tovább. Lásza én szeretem magát, de nem lehetek a neje.

— Ne folytassa! Vagy még mindig őt szereti? Aki szerencsétlenné tette, azt a szivtelent, azt a jellemtelent?

— Tibor! — És élesen sikoltozott Elvira. Ne bántsa őt, ne sértgesse. Gyermekeknek apja ő és én mindent megbocsátottam neki.

— Mire vár? Mi a terve?

— Ő rá várok. Ő fogja eldönteni életem sorsát. Tudja, miért nem jött eddig? Nem is volt idehaza. Külföldön járt — de tegnap megérkezett.

— Oly jól tudja? Rágondolt folyvást?

— Itt lesz. Ó, érzem, hogy meglátogat. Csak olvassa a sikereimet — tudom, azonnal fölkeres. Ma este játszom, új szerepem lesz.

— Magasztalni fogom! Az egekig emelem Elvira! Hadd lássa, kit vesztett el a gögös ember.

— S ha újra megszeret, ha kibékít...

— Ha megkéri kezét? — és Komlóssy Tibor mosolygott.

— Gunyol? Csak lássa a fiát. Tudom, hogy ha kis Ivánt eléje vezetem: megölel engem is.

Az újságszerkesztő aznap kétségbeesve távozott. És ez a kétségbeesés másnap fokozódott. A reggeli lapok telve voltak Elvira dicsőségével. A kérő ur elisietett imádoztójához,

hiba van. Az olcsóság nálunk használhatatlanságot jelent. Könyvet nálunk már csak azért sem lehet olvasni, mert nem hozzáférhető valami magyar könyv.

Ugy látszik, Petőfire még nem értünk meg.

De még a könyvekre sem.

Hirek.

— **Az ujoncok bevonulása.** Az idén besorozott ujoncoknak október 7-én, a póttartalékosoknak pedig október hó 5-én kell csapattesteikhez bevonulni.

— **Éjjeli támadás.** Városunk közbiztonságát nem a legelőnyösebb oldaláról mutatja be az alábbi támadás, amelyben Hajdu Ferenc vízmesternek volt része vasárnap éjjel a Székér-utcában. A jelzett időben a Székér-utcán haladott végig haza felé, amikor két iparos legény megtámadta, a földre teperte és értéktárgyaitól akarták megfosztani, a dulakodás közben sikerült Hajdunak revolverjét elővenni s az egyik támadóját a karján megsebesíteni, amire azok futásnak eredtek. Az egyik támadónak kilétét már tudják s most a másik után nyomoz a rendőrség.

— **Baleset a bányában.** Magdics Antal 39 éves tatabányai kocsis egy téglával megakadt csillát vontatott a tatabányai telepen. A lejtős pályán megindult csille elütötte Magdicsot és egyik lábát összezuarta.

— **Városi közgyűlés.** Komárom szab. kir. város törvényhatósági bizottsága augusztus hó 11-én délután 3 órakor a városháza nagytermében rendkívüli gyűlést tart.

— **Motoros ágyuk kipróbálása.** A múlt héten érdekes gyakorlatot tartott a katonaság Komáromban. — Ugyanis Klosterneuburgból három különböző szerkezetű ágyuvontató motor érkezett városunkba megfelelő személyzettel és egy egy tarackúteg vonatot állítottak össze teljes hadifelszereléssel.

de mily nagy volt meglepetése amikor a ház előtt számoztalan bérkocsit látott. Benézett a kertajtón, majd lerokkadt amint a veranda mélyében Elvirát pillantotta meg és mellette Ajnácskeőy Ivánt! Bement a házmesternéhez és ott ott várt, mi lesz?

A kamarás ur pedig tetszelegve hallgatta Elvira csevegését. A leány minden erejéből úgy tett, mintha leszámolt volna sorsával A gavallér széptevését megmosolyogta. Mást várt ő. Komoly szavakat és nem bókákat. A kis Iván ott játszott egy virágágy mellett. Elvira egyszer-kétszer odaszólt:

— Iván! Ne bánds a rózsát, megszurja ujacskádát a tövis.

Várta, hogy a kamarás ur odaszólitja a fiut.

Tán maga megy oda hozzá. De meg se mozdult. A fiu éppenséggel nem érdekelte. Végre Elvira felugrott és ölbekapta a gyermeket: odavitte a verandára. Egyenesen a kamarás ur ülésére tette le.

— Nézze, milyen a fiam!

Ajnácskeőy Iván kelleltlenül letette a gyermeket a földre. És leporolta szépen kivásalt pepita nadragját. Meg se csókoita meg se szólította a fiucskát. És nemsokára kegyesen bucsuzott is. A szomszédasszonyok hosszán utána néztek a gummikerekü hintónak.

Aznap este Elvira nem lépett fel. Siró göröcsök kinyitották és egyre kiáltozta:

— Ó a szivtelen! A gaz! Saját fiát nem ismerte meg? Nincs más becsületes ember, csak maga — Tibor!

— **Játék a fegyverrel.** Németh Károly gépészségéd, pisztolyával bibelődött, miközben az elsült és a tenyerét furta keresztül. — Csivre Vince helybeli kovácmester Erzsi nevű kisleányát, a fegyverrel játszó Mózer Antal kovácsinas véletlenül megsebezte.

— **Baleset.** Karlóci István 22 éves hidmunkás a nagydunai vasutépítésnél egy állványon dolgozott, amelyről oly szerencsétlenül esett le hogy fején súlyosan megsérült.

— **Pályázat alorvosi állásra.** Komárom szab. kir. város pályázatot hirdet tisztii alorvosi állásra. Pályázni e hó 15-ig lehet.

— **Vizigyakorlatok Dunaalmásnál.** Érdekes vízi gyakorlatot tartott a múlt héten a katonaság Dunaalmáson a Dunán, amelyen Komáromból és Budapestről több ezred vett részt. Megjelent a gyakorlaton a dunai flotilla néhány hajója is. Az érdekes gyakorlatnak igen sok nézője akadt.

— **Uj magyar honpolgár** A m kir. belügyminiszter által a magyar állampolgárság kötelékébe felvett Klepsch Kirchner Ernő Tivadar cs. és kir. főhadnagy, komáromi lakos a múlt hó 23-án tette le a magyar állampolgári esküt Kacz Lajos h. polgármester kezébe.

Felelős szerkesztő: **ECSEI DÉNES.**
Főmunkatárs: **SALGÓ DEZSŐ.**

Kiadja: a „Komárom és Vidéke“ lapkiadóvállalat

Ha nincs szalma, nincs trágya.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot, az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágyát, mert annak különösen fizikai hatását

a műtrágyák sohasem pótolják. „ „

A SZÁRÍTOTT HIZÓSERTÉSTRÁGYÁVAL

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Besányi, Schletrumpf és Társa cégtől, Budapest, IX, Üllői-ut 21 szám

MIÉRT VESZ MINDEN SZEGÉNY ÉS GAZDAG

egyaránt

DIANA sósborszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó
masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és megerőltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

nak el a leghevesebb fájdalmak.
Nagyon sokan cseppenként cukorra vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

kincset ér egy üveg valódi

DIANA sósborszesz.

Bedörzsölés útján a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes frissességüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha **DIANA** sósborszeszt visznek magukkal. — Mert a **DIANA** sósborszesz ihatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségtől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer **Hajón utazókat** megóvjaa a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogfájásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejük útján szerzik meg a mindennapi kenyeret, utolérhetetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a **DIANA** sósborszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat a gyakori hát és derékfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő: **Erényi Béla gyógyszerész** Budapest, Károly-körút 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA sósborszesz“ üvegeket nem veszünk vissza

Egy üveg Diana sósborszesz **44 fillér**

Egy nagy üveg Diana sósborszesz **1 kor. 10 fillér**

Egy legnagyobb üveg Diana sósborszesz **2 kor. 20 fill.**

Póstán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Hivatalnokok, dijnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálásabb szert nem találnak a **DIANA** sósborszesznél, amely a sok ülésből származó, elmaradhatatlan bajok ellen a leghatásosabb biztosan ható szer.

Mint arcápoló szer,

a legkiválóbb a **DIANA** sósborszesz, amely eltünteti a mitesszereket, az arcórt simává, tisztává varázsolja. Sikeresen alkalmazható izzadás ellen, valamint szájszáj megszüntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva a tenek bámátiatos rugékonyságot, üdeséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a **DIANA** sósborszesz biztosan ható és a legolcsóbb haziszer.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA sósborszeszt.

minden házbán?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőltetve, annak okvetlen szükséges hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sósborszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet.

Mert erősíti és edzi a csontokat.

Mert erősíti és edzi az inakat.

Mert erősíti és edzi az ereket.

Mert a bedörzsölés által a veredények mozgásba jönnek, miáltal fel-frissül az egész szervezet.

Mert a has masszirozása által a széklet teljesen rendbe jön.

Mert a bágyadtság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.

Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek dolgoznak, olvasnak, irnak, rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megfizethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sósborszeszszel

mely a fájdalmat a masszirozás alatt szünteti meg.

